
Notiser

MEDISINSK NYTT

Antiflogistika mot brystkreft

Ikke-steroide antiinflammatoriske midler (NSAID) og COX-2-hemmere har beskyttende effekt mot flere typer kreftsykdommer. Det er nå publisert en pasient-kontroll-studie som har sett på innvirkning av disse legemidlene for utvikling av brystkreft (BMC Cancer 2006; 6: 27).

Det ble registrert tidligere og nåværende legemiddelbruk for 323 pasienter med nyoppdaget brystkreft ved et sykehus i USA og 649 kontrollpersoner.

Både bruk av ikke-steroide antiinflammatoriske midler og COX-2-hemmere var assosiert med en signifikant redusert risiko for brystkreft (henholdsvis OR 0,36; 95 % KI 0,2 – 0,7 og OR 0,29; 95 % KI 0,1 – 0,6).

Omega-3 uten effekt mot kreft

Inntak av omega-3-fettsyrer hevdes å kunne redusere kreftrisiko, men studier har gitt motstridende funn. Nå har amerikanske forskere gjort en systematisk litteraturstudie for å undersøke dette nærmere (JAMA 2006; 295: 403 – 15).

38 artikler som omfattet 20 prospektive kohorter med til sammen 700 000 deltakere fra sju land ble inkludert i studien. Artiklene omhandlet effekt av omega-3-fettsyrer på insidensen av 11 ulike kreftformer. Over halvparten av studiene gjaldt bryst-, prostata- og kolorektalkreft. Observasjonsperioden var 3 – 30 år.

Blant 65 estimer for effekt av omega-3-forbruk, var bare åtte statistisk signifikante. Samlet sett konkluderte forfatterne derfor med at det ikke er sammenheng mellom omega-3-fettsyrer og kreftinsidens, og at omega-3-tilskudd neppe forebygger kreft.

Svangerskap forebygger ikke depresjon

Svangerskapet omtales gjerne som en periode med emosjonelt velvære og at det kan «beskytte» mot psykiske lidelser. Nå har amerikanske forskere undersøkt risiko for tilbakefall hos kvinner som fortsetter eller avbryter farmakologisk antidepressiv behandling under svangerskapet (JAMA 2006; 295: 499 – 507). Den prospektive naturalistiske studien omfattet 201 kvinner.

Blant de 82 gravide som fortsatte med medikamentell behandling under graviditeten, fikk 21 tilbakefall sammenliknet med 44 av de 65 kvinnene som avsluttet behandlingen. De som avsluttet behandlingen, hadde altså større risiko for tilbakefall enn de som fortsatte med antidepressiv behandling (hasardratio 5,0; 95 % KI 2,8 – 9,1).

Magnesium mot tarmkreft

Magnesium finnes blant annet i grønnsaker, og kan hemme oksidering av cellene. En assosiasjon mellom lavt inntak og høy forekomst av kreft i tykk- og endetarm er tidligere funnet i en svensk studie. Dette er nå delvis replikert i en gruppe på 35 000 amerikanske kvinner (Am J Epidemiol 2006; 163: 232 – 5).

Deltakerne ble fulgt i 17 år, og mer enn 1 000 kvinner utviklet kreft i tykktarm eller rectum. De som hadde det høyeste magnesiumnivået i kosten (høyeste 20 %), hadde omtrent 25 % redusert risiko for tykktarmskreft i forhold til dem som fikk i seg minst, mens sammenhengen med kreft i rectum ikke var signifikant. Analysene var justert for andre kjente og mulige risikofaktorer.

Nevralgi etter herpes zoster-utbrudd

Nevralgisk smerte etter herpes zoster-infeksjon forekommer relativt ofte, og kan være svært plagsomt. Injeksjon med kortikosteroider epiduralt ser ikke ut til å ha effekt på plagene, i hvert fall ikke på lengre sikt (Lancet 2006; 367: 219 – 24).

Nesten 600 eldre pasienter med akutt herpes zoster deltok i en randomisert, åpen studie. Halvparten fikk én dose kortikosteroider i tillegg til standard behandling.

Etter en måned rapporterte 48 % av pasientene i behandlingsgruppen at de var plaget med smerter, mot 58 % av kontrollpersonene. Etter tre og seks måneder var det ingen forskjeller mellom gruppene. Forfatterne mener derfor at det ikke er grunnlag for å gi pasienter med herpes zoster-utbrudd kortikosteroider epiduralt, og får støtte for dette synet i en kommentarartikkel (Lancet 2006; 367: 186 – 7).

Selektiv abort i India

Tall fra en nasjonal, representativ studie av mer en én million indiske husholdninger tyder på at foreldre benytter seg av selektiv abort etter kjønnsbestemmelse (Lancet 2006; 367: 211 – 8).

Resultatene viste at forholdet mellom jenter og gutter avhenger sterkt av kjønnet på de barna de har fra før. I familier der det allerede var minst én gutt, var forholdet som forventet, mens i familier der den førstefødte var jente, ble det samlet sett bare født 759 jenter per 1 000 gutter.

På grunn av de sosiale reglene i India blir jenter ofte betraktet som en utgiftspost. Det er viktig at hver familie har minst én gutt. Forfatterne mener at det er få andre sannsynlige årsaker til funnene enn selektiv abort, selv om denne praksisen har vært forbudt i landet siden 1994.

Kost og brystkreft

Sunn kost reduserer neppe risikoen for brystkreft. Det viser resultatene fra den randomiserte, kontrollerte studien Women's Health Initiative Dietary Modification Trial (JAMA 2006; 295: 629 – 42).

Ca. 49 000 postmenopausale kvinner i alderen 50 – 79 år deltok. Kvinner i intervensjonsgruppen skulle redusere fettinntaket til 20 % av det totale energiinntaket og spise mer frukt, grønnsaker og kornprodukter. Kvinner i kontrollgruppen gjorde ingen endringer i kosten.

Det ble påvist ca. 1 700 tilfeller av invasiv brystkreft i løpet av en gjennomsnittlig oppfølgingsperiode på 8,1 år. Kvinnene i intervensjonsgruppen hadde en moderat, men ikke signifikant redusert forekomst av invasiv brystkreft.

Kost og kolorektalkreft

En fettfattig kost reduserer ikke forekomsten av kolorektalkreft. Det er konklusjonen i en annen artikkel fra den samme studien nevnt ovenfor (JAMA 2006; 295: 643 – 54).

Om lag 20 000 kvinner deltok i intervensjonsgruppen og 29 000 kvinner i kontrollgruppen. 40 kliniske sentre over hele USA var involvert i studien.

480 tilfeller av invasiv kolorektalkreft ble påvist i løpet av gjennomsnittlig 8,1 års oppfølging. Kvinnene i intervensjonsgruppen hadde redusert inntaket av fett og økt forbruket av frukt, grønnsaker og kornprodukter sammenliknet med kvinnene i kontrollgruppen.

Det var ikke holdepunkter for at intervensjonen reduserte risikoen for invasiv kolorektalkreft i løpet av oppfølgingsperioden.

Kost og kardiovaskulær sykdom

Et sunt kosthold reduserer ikke risikoen for kardiovaskulær sykdom. Det er den overraskende konklusjonen i den tredje artikkelen fra studien nevnt ovenfor (JAMA 2006; 295: 655 – 66).

Kvinnene ble inkludert i studien i perioden 1993 – 98, og gjennomsnittlig oppfølgingstid var 8,1 år. Kvinnene i intervensjonsgruppen deltok på et intensivt atferdsmodifiseringsprogram individuelt og grupper.

Det viste seg at kvinnene i intervensjonsgruppen reduserte nivået av bl.a. LDL og diastolisk blodtrykk, men ikke av HDL, triglyserider, glukose og insulin. Dietten hadde ingen signifikante effekter på insidensen av koronar hjertesykdom, hjerneslag eller kardiovaskulær sykdom.

Forfatterne konkluderer med at det er nødvendig med en mer fokusert diett og livsstilsintervensjon for å kunne påvise signifikante effekter.

Publisert: 9. mars 2006. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 6. februar 2026.